

Book of Failure? 3:00 PM: Uziahu: A Lesson in Boundaries

THO PASSH ZICKRON

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

Dedicated in memory of HaRav Pesach ben Avraham Moshe HaKohen

Dedicated by Danny and Ellen Gordon in memory of Ruchama Chava Rochel z"l

1. PM David Ben-Gurion, Words and Values, Jewish Frontier Dec. '57

The tales of the Patriarchs four thousand years ago; the travels, deeds and life of Abraham; Israel's wanderings after the Exodus from Egypt; the wars of Joshua Bin-Nun and the Judges who followed him; the life and acts of Saul, David and Solomon; the achievements of Uzziah, King of Judah, and Jeroboam II, King of Israel – are nearer and more topical, more instructive and full of life, for the generation that was born, grows up and lives in Israel, than all the speeches and debates at the Basle Congresses.

<u>Background</u>

2. Melachim II 15:3

ַנַיַעַשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי ד' כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אֲמַצְיָהוּ אָבִיו:

And he did what was righteous in Gd's eyes, according to all that his father Amatzyahu did.

3. Divrei haYamim II 26:6-15 (Koren Jerusalem Bible)

נִיצָא נִיּלָחֶם בַּפְּלֹשָׁתִּים נִיִּפְרֹץ אֶת חוֹמת גַּת וְאֵת חוֹמֵת יַבְנֵה וְאֵת חוֹמֵת אַשְׁדּוֹד נַיּבְנֶה עָרִים בְּאַשְׁדּוֹד וַבַּפְּלֹשְׁתִּים: נַיִּצְוְרֵהוּ הָאֱלֹקִים עַל פְּלשְׁתִּים וְעֵל הָעַרְבִים הַיּשְׁבִים בְּגוּר בָּעַל וְהַמְּעוּנִים: וַיִּתְּנוּ הָעַמּוֹנִים מִנְחָה לְעַזִּיָּהוּ וַיֵּלֶךְ שְׁמוֹ עַד לְבוֹא מִצְרַיִם כִּי הָחֲזִיק עַד לְמַעְלָה:

ַנִיָּבֶן עֻזִּיָהוּ מִגְדָּלִים בִּירוּשָׁלַם עַל שׁעַר הַפָּנָה וְעַל שׁעַר הַגַּיָא וְעַל הַמִּקְצוֹעַ וַיְחַוְּקֵם:

וַיָּבֶן מְגְדָלִים בַּמִּדְבָּר וַיַּחָצֹב בֹּרוֹת רַבִּים כִּי מִקְנָה רַב הָיָה לוֹ וּבַשְׁפַלָּה וּבַמִּישׁוֹר אַכְּרִים וְבַרְמִים בָּהָרְים וּבַבְּרְמֶל כִּי אֹהַב אֲדָמָה הָיָה:
וִיְבִי לְעַזִּיָּהוּ חֵיִל עֹשֵׁה מִלְחָמָה יוֹצְאֵי צָבָא לֹגְדוּד בְּמִסְכָּר פְּקֻדְּתָם בְּיַד יְעִיאֵל הַסוֹפָר וּמְצֲשֵׂיָהוּ הַשׁוֹטֵר עַל יַדְ חָנַנְיָהוּ מְשֶׁרֵי הָמֶלְהָּי לַמְלָךְ עָּיְאֵל הַסוֹפָר וּמְצֲשֵׂי,הוּ הַשׁוֹטֵר עַל יַדְ חָנַנְיָהוּ מְשְׁרֵי לַמְלָךְ עָבְּא שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעת אֲלָפִים וְחֲמֵשׁ מֵאוֹת עוֹשֵׁי מְלְחָמָה בְּכֹּס חָיִל לְעָזֹר לְמֶלְהְ עִלְּבָּי וְשְׁבְעת אֲלָפִים וְחֲשֶׁב לֹהְיוֹת עַל הַמְּגְדָּלִים וְעַל הַכָּנוֹת לִירוֹא עֵל הַמְּנִדְר עִד כִּי חָלָק:
עַדְּיִם וּיִשְׁשׁ בִּירוּשְׁלַם חִשְׁבֹּנוֹת מַחֲשֶׁבֶת חוֹשֵׁב לֹהְיוֹת עַל הַמְּגְדָּלִים וְעַל הַכָּנּוֹת לִירוֹא בְּחָלִי לְבָּוֹת לִירוֹא בְּבָּיִי הַבְּלִיא לְהַעֲזָר עִד כִּי חָזָק:

And he went forth and warred against the Pelishtim, and broke down the wall of Gat, and the wall of Yavne, and the wall of Ashdod, and built cities about Ashdod, and among the Pelishtim. And G-d helped him against the Pelishtim, and against the 'Arvim who dwelt in Gur-ba'al, and the Me'unim. And the 'Ammonim rendered tribute to 'Uzziyyahu, and his name spread abroad to the entrance of Mitzrayim; for he strengthened himself exceedingly.

Moreover 'Uzziyyahu built towers in Yerushalayim, at the corner gate, and at the valley gate, and at the angle of the wall, and fortified them.

And he built towers in the desert, and dug many wells: for he had much cattle, both in the lowland, and in the plains: he had farmers, and vinedressers in the mountains, and in the Karmel: for he loved the soil.

Moreover 'Uzziyyahu had a host of fighting men, who went out to war by bands, according to the number of their account by the hand of Yechi'el the scribe and Ma'aseyahu the ruler, under the hand of Ĥananyahu, one of the king's captains. The whole number of the heads of the fathers' houses of the mighty men at arms was two thousand six hundred. And under their hand was an army, three hundred and seven thousand five hundred, who made war with mighty power, to help the king against the enemy. And 'Uzziyyahu prepared for them throughout all the host shields, and spears, and helmets, and coats of mail, and bows, and stones for slinging. And in Yerushalayim he made engines, invented by skillful men, to be on the towers and upon the bulwarks, to shoot arrows and great stones. And his name spread far abroad; for he was marvelously helped, till he was strong.

4. Melachim II 14:21-22

נּיִקְחוּ כָּל עַם יְהוּדָה אֶת עֲזַרְיָה וְהוּא בֶּן שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה נַיַּמְלֹכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אֲמִצְיָהוּ: הוּא בָּנָה אֶת אֵילַת נַיְשׁׁכֶּה לְיהוּדָה אַחַרִי שְׁכֵב הַמֶּלְהִ עִם אֲבֹרָיוּ בּמְלְכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אֲמִצְיָהוּ: הוּא בָּנָה אֶת אֵילַת נַיְשׁׁבֶּה שְׁכֵּה שְׁכֵּה שְׁכֵּה שָׁכֵּה לִיהוּדָה אַחַרי שְׁכֵב הַמֶּלְה עִם אֲבֹרְיוּ And the entire nation of Judah took Azaryah (Uzziah), and he was sixteen years old, and they coronated him in place of his father Amatzyahu. He built up Eilat and returned it to Judah, after his father lay with his ancestors.

5. Melachim II 14:28 (JPS 1985)

... וְיֶתֶר דְּבְרֵי יָרְבְעָם וְכָל אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר נִלְחָם וַאֲשֶׁר הַשִּׁיב אֶת דַּמֶּשֶׁק וְאֶת חָמֶת לִיהוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל הָלֹא הֵם כְּתוּבִים... The other events of Jeroboam's reign, and all his actions and exploits, how he fought and recovered Damascus and Hamath for Judah in Israel, are recorded...

The Failure

6. Melachim II 15:5

ַנְיַנַגַע ד' אֵת הַמֵּלֶךְ נַיָהִי מִצֹרָע עַד יוֹם מֹתוֹ נַיֵּשֶׁב בְּבֵית הַחָפְשִׁית וְיוֹתַם בֵּן הַמֵּלֶךְ עַל הַבַּיִת שׁפַט אֵת עַם הַאָרֵץ:

And Gd marked the king, and he was a *metzora* until the day of his death, and he dwelled in the house of separation. And Yotam, the king's son was upon the king's house, judging the people of the land.

7. Divrei haYamim II 26:16-22 (Koren Jerusalem Bible)

ּוּכְחָזְקָתוֹ גָּבָה לְבּוֹ עֵד לְהַשְׁחִית וַיִּמְעֵל בַּד' אֱלֹקִיו וַיָּבֹא אֶל הֵיכֵל ד' לְהַקְטִיר עַל מִזְבַּח הַקְטֹרֶת: וַיָּבֹא אַהָרִיו עֲזְרָיָהוּ הַפֹּהָן וְעְמוֹ כַּהָנִים בְּנֵי חָיְל: נַיַּעְמְדוּ עַל עֻזִיָּהוּ הַמֶּלֶהְ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא לְךּ עֲזִיָּהוּ לְהַקְטִיר לִד' כִּי לַכֹּהָנִים בְּנֵי אַהְרֹן הַמְקַדְּשִׁים לְהַקְטִיר צֵא מִן הַמְּקְדָשׁ כִּי מְעַלְתָּ וְלֹא לְךּ לְכָבוֹד מֵד' אֱלֹקִים: נַיִּעָף עַזִּיָהוּ וּבְיָדוֹ מְקְטֶרֶת לְהַקְטִיר וּבְזַעְפּוֹ עִם הּפֹהָנִים וְהַצֶּרע זָרְחָה בְמִצְחוֹ לְבָי הַבְּרָע בְּיִלְהוּ מָשֶׁם וְגַם הוּא נָדְחָף לָצֵאת כִּי נִגְּעוֹ ד': וְיְהִי עַזְּיָהוֹ הַמֶּלְךְּ עִד יוֹם מוֹתוֹ וַיַּשֶׁב בֵּית הַחָּפְשִׁית מְצֹרֶע כִּי וְנָתָר דְּבָרִי עַזִּיְהוּ הְנָהְ בְּיִתְ בְּמִצְחוֹ וַבִּּבְהֹלוֹהוּ מָשֶׁם וְגָם הִאָּרֶץ: וְיָהֶר דְּבָרִי עֲזִיְּהוּ הְהָאֲחֹ וְהָבֶּה בְּיִת הַמֶּלֶךְ שׁוֹפְט אֶת עַם הָאָרֶץ: וְיָהֶר דְּבָרִי עַזְיָּהוּ הְרָאשׁנִים וְהָאֲחַרֹנִים כְּתַב יְשְׁלְיָהוֹ בָּן אָמוֹץ הַנְּבִיא:

But when he was strong, his heart was lifted up to his destruction: for he transgressed against the Lord his G-d, and went into the temple of the Lord to burn incense upon the altar of incense. And 'Azaryahu the priest went in after him and with him eighty priests of the Lord, who were men of valour: and they withstood 'Uzziyyahu the king, and said to him, It is not for thee, 'Uzziyyahu, to burn incense to the Lord, but for the priests the sons of Aharon, who are consecrated to burn incense: go out of the sanctuary; for thou hast trespassed; for it shall not be for thy honour from the Lord G-d. Then 'Uzziyyahu was angry, and had a censer in his hand to burn incense: and while he was angry with the priests, the tzara'at broke out on his forehead before the priests in the house of the Lord, beside the incense altar. And 'Azaryahu the chief priest, and all the priests, looked upon him, and, behold, he was diseased in his forehead, and they thrust him out quickly from there; and he himself hastened to go out, because the Lord had smitten him. And 'Uzziyyahu the king was afflicted with tzara'at to the day of his death, and dwelt in the house of separation, being diseased; for he was cut off from the house of the Lord: and Yotam his son was over the king's house, judging the people of the land. Now the rest of the acts of 'Uzziyyahu, first and last, did Yesha'yahu the prophet, the son of Amotz, write.

8. Audio recordings of classes on Yeshayah https://www.yutorah.org/search/?teacher=81072&collection=7733

9. Yeshayah 2:2-3

וְהָיָה בָּאַחַרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהָיֶה הַר בֵּית ד' בְּראֹשׁ הֶהָרִים וְנִשָּׂא מִגְּבָעוֹת וְנָהַרוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם: וְהָלְכוּ עַמִּים נָכוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית ד' בְּראֹשׁ הֶהָרִים וְנִשָּׂא מִגְּבָעוֹת וְנָהָר אֵלָיו כָּי מָצִיּוֹן תַּצֵא תוֹרָה וּדְבַר ד' מִירוּשָׁלָם: אֶל בֵּית אֱלֹקֵי יַעַלְב וְיֹרֵנוּ מִדְרָכִיו וְנַלְכָה בָּאֹרְחֹתִיו כִּי מִצִּיּוֹן תַּצֵא תוֹרָה וּדְבַר ד' מִירוּשָׁלָם:

And it will be, at the end of days, the mountain of the house of G-d will be established at the head of mountains and elevated above hills, and nations will stream there. Great nations will say, "Let us ascend to the mountain of G-d and the house of the G-d of Yaakov, and He will teach us of His ways and we will walk in His paths, for Torah will come from Zion and the word of G-d from Jerusalem."

10. Devarim 17:16-17

(טז) רַק לֹא יַרְבֶּה לֹוֹ סוּסִים וְלֹא יָשִׁיב אָת הָעָם מִצְרַיְמָה לְמַעַן הַרְבּוֹת סוּס וַד' אָמֵר לָכֶם לֹא תֹסְפוּן לְשׁוּב בַּדֶּרֶהְ הַזָּה עוֹד: (יז) וְלֹא יַרְבֶּה לֹוֹ נָשִׁים וְלֹא יַרְבֶּה לֹוֹ נָשִׁים וְלֹא יַרְבָּה לֹוֹ מָאֹד:

Only, he shall not acquire many horses, and he shall not return the nation to Egypt to increase horses. Gd has told you, "Do not return along this path again." And he shall not increase women, and his heart shall not be swayed. And he shall not increase a lot of silver and gold for himself.

11. Yeshayah 2:7-8

וּתִּמָלָא אַרְצוֹ כֶּסֶף וְזָהֶב וְאֵין קַצֶּה לְאֹצְרֹתִיו וַתִּמָלֵא אַרְצוֹ סִיסִים וְאֵין קַצֶּה לְמִרְכְּבֹתִיו: וַתִּמָלֵא אַרְצוֹ אֶלִילִים לְמִצְשֹׁה יָדָיו יִשְׁתַּחְוּוּ לַאֲשֶׁר עָשוּ אָצְבְּעֹתִיו: וַתִּמָלֵא אַרְצוֹ בֶּסֶף וְזָהֶב וְאֵין קַצֶּה לְאֹצְרֹתִיו וַתִּמְלֵא אַרְצוֹ סִיסִים וְאֵין קַצֶּה לְמֹרְכָּבֹתְיו: וַתְּמָלֵא אַרְצוֹ בְּעִיּה לְאֹצְרֹתִיו וַתִּמְלֵא אַרְצוֹ סִיסִים וְאֵין קַצֶּה לְמֹרְכִּיוֹ וַתְּמָלֵא אַרְצוֹ הַאָּיִם בְּעִייו וַתְּמָלֵא אַרְצוֹ סִיסִים וְאֵין קַצֶּה לְמֹרְכָּבוֹתְיוו וַתְּמָלֵא אַרְצוֹ בְּעִייו וְשְׁתַּחְוּוּ לַאֲשֶׁר עָשוּוּ אָצְבְּעֹתְיוו וְתִּמְלֵא אַרְצוֹ הַאוֹים בּיִים וְמִינְיִם לְמִצְּישׁר עָשוּוּ אָצְבְּעֹתְיוו וֹחְבּבוּ בְּעִייו וְשְׁתְּחוֹוּ לִאָשְׁר עָשוּוּ אָצְבְּעֹתְיוו וֹתְּמָלֵא אַרְצוֹ בְּעִיים לְמִצְּשׁה יְדָיו יִשְׁתַּחְוּה לְאַצְּרְעִיוּ וְתְּבְּב בְּתִיוּן בְּעָבְּי בְּעִיּיוֹ וְתְּבְּב בְּתִיוּ בְּעָבְּי בְּעִוּה בְּעָבְּיוֹ בְּעִבְּעְה בְּיִיוֹי וְתְּבְּבְּעוֹת בְּעָבְּיוֹי וְתְּבְּבְּעְבְּיוֹ בְּמְבְּבְּעְרְצוֹ בְּעָרְבְּיִבְּבְּעִייְּבְּעְבְּיִי וְיִישְׁתְּחְוּה בְּבְּבְּעְבְּיוֹ בְּעָבְּבְּעִייְי וְיִנְיּבְּבְּעְבְּבְּעִייְיוֹ נְשְׁבְּבְּבְּעִייוֹ וְתְּבְּבְּתְּחְוּיִּבְּשְׁר עְשׁוּ אָבְבְּעִיתְיוֹ וְתְּבְּבְּבְּעִייוֹ וְתְבְּבְּבְּעִייְם בְּעָּשׁוּ אָבְיְבְיוֹ מְעָּבְּעְבְּיוֹב בְּעִיּבְיוֹ בְּעִיּבְּעְבְּבְּעוֹי בְּבְּבְּעְבְּיוֹבְיוֹי וְשְׁהְבְּבְּעְבְיוֹי נְעִיּבְּבְּעְבְּיוֹי בְּיוֹי בְּעָּבְּבְּעְבְיוֹי בְּעִיּבְּיוֹי בְּבְּבְּעְבְיוֹי בְּעָבְּבְּעְבְּיוֹי בְּיִיּבְיְיְיְיִי בְּיִיּבְיְיְיִי בְּיִיּבְיְיִי בְּיִיּבְיְיִייִי בְּיִים בְּעִישׁוּ בְּבְּבְּבְּבְּבְּעְבְּיִיוֹי בְּיִיּבְיְיִי בְּיִייְיִי בְּיִיּיְיִי בְּיִיּבְיְיִי בְּיִיּבְּבְּבְּעְיוֹי בְּעִיבְּיוֹי בְּיִיבְּיְיבְיוּיוּיבְיוֹיוְיוּיְבְּעִיבְּיְבְּיוּבְיבְיוּיוּבְיּבְּעְיוּבְיוּיוּ בְּבְּיבְּיוּבְיוּבְיוּבְיּיִייוּי

12. Yeshayah 2:15-16

(טו) וְעַל כַּל מִגָדַל גַּבֹהַ וְעַל כַּל חוֹמָה בִצוּרָה: (טז) וְעַל כַּל אֲנִיוֹת חַרְשִׁישׁ וְעַל כַּל שִׂכִיוֹת הַחֵמְדָּה:

And on every tall tower and on every reinforced wall, and on all Tarshish boats and on all palaces of pleasure.

13. Yeshayah 5:1-7 (Koren Jerusalem Bible)

אָשׁירָה גָּא לִידִידִי שִׁירַת דּוֹדִי לְכַרְמוֹ כָּרֶם וֹ הָיָה לִידִידִי בְּקָרֵן בָּן שָׁמֶוֹ וַיִּשְׁבָּשְׁהוּ וַיִּטְקְּהֹוּ וַיִּטְקְּהֹוּ וַיִּטְקְּהֹוּ וַיִּטְקְּהֹוּ וַיִּטְקְּהֹוּ וַיִּטְקְּהֹוּ וַיִּטְקְּהִוּ וַיִּשְׁ בְּאָשִׁים: וַעֵּשָׁ בְּאָשִׁים: וְעַתָּה יוֹשֶׁב יְרוּשְׁלָם וְאִישׁ יְהוּדָה שְׁפְטוּ וְבָּיִה לְבְעַר פְּרֹץ גְּדָרוֹ וְהָיָה לְמְרְסִכּ: וַאֲשִׁיתְיוֹ בְּוֹ מְדִּוּעְ לְשִׁיוֹת עַנְבִים וְצַעָּה שְׁכְּחִי הָּטֶר מְשִׁיבְּהוֹ וְהָיָה לְבְעַר פְּרֹץ גְּדָרוֹ וְהָיָה לְמְרְסִכּ: נַאֲשִׁיתְיוֹ וְשָׁר וְצְלָה שְׁמִיר וְשָׁיִה וְּהָבְּה צְּעָבֶהְה וְהַבָּה בְּתָה מְשְׁפָּה וֹ וְהָיָה לְבְעַר פְּלִץ גְּדָרוֹ וְהָיָה לְמְרְשׁי וְהִוּהְ וְשְׁלְשׁוֹת וְעָרָה וְהָה לְצְיְה מְשְׁבְּח וְיִשְׁרָה וְּהָב בְּעָבְה וְבְּיִה וְהָבָּה וְּשָׁרְתִי וְשָׁר וְצִילְה שְׁמִיר וְשָׁרְ הְיִי בְּעָר וְיְשִׁר וְיְבָּה וְהָהָה וְהָהָה וְהָהָה וְהָה בְּתְּה לְּבְער בְּיִר וְשְׁר וְבְּיִי הְטָר שְׁבְּיִי בְּעָר וְבְּיִי וְשְׁר וְבְּיִי הְטִר שְׁבְּיִי הְטִר שְׁבְּיוֹ וְהָה לְּצְבְּר וְיִיִּי בְּיִב וְיִיבְיִי הְטִר שְׁרְיִי בְּעָר וְיִיבְי וְבְּב וֹיְבְּיִי וְשְׁר וְיִבְיה וְּבְּבְּים וְבְּבְּב וֹיִים וְבְב בּוֹ וַיְשְׁרְ וְּשְׁתְּוֹ וְשָׁר וְבְּיִי וְּשְׁר וְבְּיִי הְטִר שְׁרְיִב וְיְבָּב וְיִבְּיִם וְבְּב בְּיִם וְּשְׁרִי וְבְּיִם וְבָב בִּי וִשְּרָ וְשְׁרְיוִי וְשְׁרִי וְשְׁרְי וְבְּיִי בְּבְּר וְיְשְׁרְ וְּבְּיִם וְבְּב בְּיוֹ בְּשְׁתְּיוֹת וְעָב וְיִבְּיִם וְּבְּב בְּב וֹיִי צְּבְיְם וְּבְּיִי בְּטְר מְשְׁרְב בְּיִבְיוֹ וְשְׁרִי וְבְּיִב וְנְעְלָה וְחְיִיה וְּיְשְׁרְ וְּבְיּבְיְי בְּבְּיִי הְטָר וְשְׁרְי בְּיִבְיי וְיְעִבְּי וְבְּיִבְּי וְבְּבְּבְים וְבְּבְי בְּבְּיִי בְּעָב וְּבְּבְיְם וְּבְּי בְּיִבְּי וְבְּיִי בְּיְבְים וְיְבְיְי בְּיְבְי וְבְיּי וְיְבְּה וְנְיּבְּי וְּיִם וְּבְּבְי וְבְיבְי בְּבְּבְי בְּיְבְּי וְבְיבְּי וְבְּיִב וְיִי בְּיְבְּי בְּבְי בְּיִי הְטְר וְיִי בְּבְּי וְבְיבְי הְטְבְי בְּיִבְּה וְיְי וְבְיי בְּבְי בְּבְי בְּבְי הְטְבְי הְיְבְי בְּבְי בְּבְי בְּבְיוֹי בְּבְי בְּבְי בְּבְי בְּבְיְי בְּבְי בְּבְיְי בְּיִי בְּיְי בְּבְּי וְּבְיְי בְּבְי בְּבְי בְּיְבְי בְּבְי בְּבְיְבְי בְּבְי בְּ

Review Questions

What were the main parts of Israel which Uziahu developed? What was Yeshayah's critique of Uziahu in Perek 2? Why was Uziahu punished so harshly for bringing ketoret?